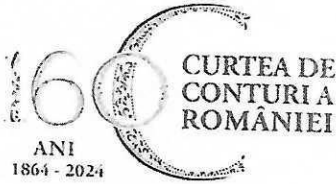

37129/15.05.2024

DEPARTAMENTUL IX

**Raport de audit financiar
asupra situațiilor financiare ale Ministerului
Cercetării, Inovării și Digitalizării la data de
31.12.2022**

A. Introducere

Misiunea de audit financiar a fost efectuată de către Curtea de Conturi a României prin Departamentul IX, Direcția 2.

Situațiile financiare supuse auditului Curții de Conturi au fost încheiate de către Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, cu sediul în Str.D.I Mendeleev, nr.21-25, sector 1, București. Acestea au fost aprobate de către ministru, în calitate de ordonator principal de credite și au fost depuse la Ministerul Finanțelor Publice cu adresa nr.522987 /21.02.2023.

Situațiile financiare ale ministerului au inclus informații financiare cu privire la ordonatorul principal de credite și informațiile financiare prezentate de către 3 entități subordonate cu personalitate juridică, respectiv Autoritatea pentru Digitalizarea României(ADR), Agenția Spațială Română(ASR) și Institutul de Fizică Atomică(IFA).

Auditul financiar a fost efectuat pe baza Standardelor internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI). Suntem independenți în raport cu entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor etice relevante pentru auditarea situațiilor financiare, astfel cum sunt prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastră.

B. Opinia contrară

Am auditat situațiile financiare consolidate ale Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2022, care cuprind: bilanțul, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie, situația modificărilor în structura activelor

nete/capitalurilor proprii, contul de execuție bugetară și anexele care fac parte integrantă din situațiile financiare.

„În opinia noastră, din cauza importanței aspectului descris în secțiunea *Baza opiniei contrare din raportul nostru, situațiile financiare ale entității nu oferă o imagine fidelă cu privire la elementele patrimoniale, în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.*”

C. Baza pentru opinia contrară

Ca urmare a misiunii de audit financiar efectuată asupra situațiilor financiare raportate de către Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării pentru anul 2022, au fost constatate denaturări semnificative generalizate, prezentate după cum urmează:

1. Nefectuarea operațiunilor de inventariere, prin care ar fi trebuit să se stabilească situația reală a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice sau fizice, necesare întocmirii situațiilor financiare anuale aferente anului 2022. Drept consecință, la nivelul acestui domeniu nu s-a oferit terților interesați o imagine fidelă asupra poziției financiare și a performanței entității, cu toate că această activitate de evaluare intermediară a patrimoniului ar fi trebuit finalizată, potrivit standardelor de contabilitate publică, înainte de întocmirea situațiilor financiare ale exercițiului financiar 2022.

Cu privire la cauzele neefectuării inventarierii, a reieșit că la nivelul Direcției Economice s-au întreprins mai multe demersuri de evaluare a patrimoniului, însă decidenții ministerului nu au dat curs acestora, în termenul legal. Astfel, Ordinul Ministrului MCID privind aprobarea efectuării inventarierii anuale și a componenței comisiei de inventariere a fost semnat abia la data de 17.02.2023, aspect menționat de către minister și în cuprinsul *Raportului de analiză pe baza situațiilor financiare centralizate* încheiate la 31.12.2022. Drept urmare, inventarierea patrimoniului a fost finalizată la data de 05.04.2023, potrivit Procesului verbal nr. 100899/SG/05.04.2023 iar situația patrimonială prezentată la nivelul exercițiului financiar 2022 nu a fost cea reală (nici completă și nici la valoare justă).

Recomandare: Situațiile financiare întocmite la sfârșitul exercițiului financiar vor conține informații reale și complete cu privire la situația reală a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale fiecărei entități, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice sau fizice, astfel încât să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității.

2. Activele imobilizate nu au fost reevaluate în termenul legal (în ultimii 3 ani), având drept consecință subevaluarea subgrupelor de active „Terenuri” și „Clădiri” față de valoarea actualizată, cu suma estimată de 63.907.217 lei.

În timpul misiunii de audit, în vederea raportării financiare și a actualizării valorii contabile a imobilelor aflate în administrarea MCID, conducerea ministerului a efectuat demersuri, prezentând echipei de audit un referat de necesitate (din data de 12.05.2023), aprobat de ordonatorul de credite, având ca obiect achiziționarea de servicii de reevaluare pentru clădirea din Bdul. Libertății nr. 14 din București, sector 5, sediul secundar al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării.

3. Raportarea denaturată a valorii unor indicatori de creanțe/obligații, prezentate în Bilanțul contabil la data de 31.12.2022, prin supradimensionarea soldurilor care compun valoarea acestor indicatori bilanțieri (sold cont 473 „Operațiuni în curs de clarificare”, cont 450 „Sume de primit și de restituit Comisiei Europene”, 458 „Sume de primit de la Autoritățile de Certificare/AM/Agențiile de Plăți”, 455 „Sume de primit și de restituit bugetului”, 476 „Sume în curs de declarare Autorității de Certificare” și 462.01 „Creditori de peste 1 an”).

Potrivit informațiilor prezentate de către entitate, abaterile se datorează faptului că operațiunile economico-financiare aferente unor proiecte au fost încheiate în anii anteriori dar au fost prezentate în situațiile financiare ale anului 2022. Pentru înregistrările eronate sau neînregistrate în contabilitate la data efectuării tranzacției economico-financiară, denaturarea a fost în sumă estimativă de **68.518.448 lei** (din care 58.784.918 la nivelul MCID iar 9.733.531 lei la nivelul ADR).

În timpul misiunii a fost aprobată constituirea unei comisii, care să analizeze caracterul de legalitate a sumele raportate în situațiile financiare ale ministerului, ca fiind aferente unor proiecte încheiate în anii anteriori anului financiar 2022.

Astfel, **recomandăm** ministerului să stabilească dacă sumele ce provin din cereri de rambursare refuzate la plată (au fost declarate neeligibile), reprezintă totuși cheltuieli legale, pe care ministerul și le asumă, ca fiind în conformitate cu misiunea și obiectivele ministerului/domeniului. În cazul în care comisia numită va constata că din actele emise de către AM/OI reiese caracterul nelegal al cheltuielilor, ministerul este obligat să recupereze sumele respective, prin acțiuni în instanță și sesizarea organelor competente, după caz, formulate împotriva beneficiarilor/persoanelor care, prin acțiunea/inacțiunea lor, au cauzat prejudicierea entității publice.

Pentru sumele care provin din înregistrări contabile eronate, s-au efectuat corecții contabile în timpul misiunii de audit.

D. Paragraf pentru evidențierea unui aspect

Aspecte prezentate în Nota de constatare nr.837/05.07.2022 înregistrată la Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara sub nr.39668/08.07.2022 încheiată de către

auditorii publici externi ai Departamentului V în cadrul misiunii de audit financiar efectuată în anul 2022 la Ministerul Sănătății.

Proiectul de cercetare „Dezvoltarea unui vaccin peptidic profilactic pentru COVID-19 bazat pe epitopi recunoscuți de sistemul imun” (denumit în continuare DECODE) a fost derulat în perioada 2020-2021 în baza Contractului de finanțare pentru servicii de conducere programe și componente de program din cadrul PNCDI (înregistrat la MCID sub nr.2109/27.10.2015), încheiat între MCID în calitate de autoritate contractantă și UEFISCDI în calitate de contractor. Având în vedere relația contractuală dintre MCID și UEFISCDI, echipa de audit a solicitat informații de la minister, în vederea clarificării aspectelor consemnate în Nota de constatare nr.837/05.07.2022. Ca urmare a solicitării noastre, conducerea ministerului a dispus efectuarea unei misiuni de audit, pentru verificarea modului de derulare și decontare a proiectului de cercetare DECODE. Potrivit adresei nr.138007/20.06.2023 (înregistrată la MCID), auditorul intern a concluzionat următoarele aspecte:

- Sumele derulate prin proiect au fost cheltuite pentru obținerea de rezultate de cercetare validate prin brevetul de cercetare, înregistrat în contabilitate; din documentele contabile transmise, au fost evidențiate cheltuieli indirecte înregistrate și plătite în anul financiar următor.
- Sumele finanțate din proiect, reprezentând cota-parte din facturile de utilități ale spitalului înregistrate după 31.12.2020 în contabilitate, nu au o cotă reglementată din care să reiasă consumul de utilități aferente proiectului potrivit prevederilor legale în vigoare; sumele rămase nefolosite la sfârșitul anului financiar nu au fost restituite finanțatorului UEFISCDI.
- Nu au fost prezentate documente din care să reiasă legalitatea reținerii (nereturnării) sumelor necheltuite pentru acoperirea cheltuielilor de regie, către finanțator; achiziția de mijloace fixe a fost realizată în baza actului adițional la contractul de finanțare, fără a modifica Anexa E Lista echipamentelor anexa la contractul de finanțare.

Auditorul public intern a formulat următoarele recomandări:

”- în vederea formulării de către UEFISCDI a unui punct de vedere referitor la modul de respectare a prevederilor contractului de finanțare nr.11 Sol/2020, conducerea Spitalului Județean Clinic de Urgență ”Pius Brânzeu” va transmite UEFISCDI un raport detaliat prin care vor fi prezentate, cronologic, sumele trase din proiect, pe categoriile de cheltuieli care au fost stabilite în Devizul inițial al contractului de finanțare și modificate ulterior prin actul adițional la contractul de finanțare;

- transmiterea de către UEFISCDI conducerii MCID a unui punct de vedere rezultat urmare a analizării raportului transmis de conducerea Spitalului Județean Clinic de Urgență ”Pius Brânzeu”; luând în considerare aspectele tehnico-economice solicitate de către Curtea de Conturi privind proiectul de cercetare, ce necesită competențe specifice, considerăm că sunt necesare demersuri în vederea numirii de către MCID a unei comisii de specialiști care să analizeze atât raportul transmis de către UEFISCDI, cât și raportul realizat de către structura de audit din cadrul MCID și să dispună măsurile în vederea valorificării aspectelor constatate. ”

Din cele prezentate mai sus, reiese că la nivelul UEFISCDI monitorizarea proiectelor finanțate este deficitară. Acest fapt a fost precizat și în Raportul de control al Curții de Conturi a României, înregistrat sub nr.866/03.04.2020, rezultat în urma controlului efectuat asupra situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și asupra legalității realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor la UEFISCDI. Astfel, la acel moment, echipa de auditori publici externi ai Curții de Conturi a constatat că la nivelul UEFISCDI nu s-a monitorizat adecvat implementarea proiectelor din cadrul PNCDI III, cu toate că la nivelul entității a fost elaborată și aprobată *Procedura privind monitorizarea proiectelor finanțate în cadrul Planului Național de Cercetare –Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2015-2020.*

Recomandare: Ținând cont de constatările Camerei de Conturi Timiș, precum și de recomandările auditorului intern din cadrul MCID, entitatea UEFISCDI va întreprinde urgent toate demersurile în vederea recuperării sumelor nejustificate și în vederea reîntregirii, după caz, a bugetului de stat. Mai mult, UEFISCDI va verifica exactitatea, realitatea și conformitatea tuturor plăților efectuate către Spitalul Pius Brânzeu în cadrul proiectului de cercetare *Dezvoltarea unui vaccin peptidic profilactic pentru COVID-19 bazat pe epitopi recunoscuți de sistemul imun (DECODE).*

E. Aspecte cheie ale auditului

- 1) **Aserțiunile *realitate, exactitate, conformitate* nu au fost confirmate pentru Agenția Spațială Română, întrucât cheltuielile salariale au fost angajate și plătite la un nivel mai mare decât drepturile salariale stabilite prin Legea nr.153/2017.**

Din analiza cadrului legal privind organizarea și funcționarea ROSA, s-a constatat faptul că entitatea funcționează în baza unui Regulament de organizare și funcționare, care în perioada 2008-2022 nu a fost actualizat și aprobat, conform prevederilor HG nr. 13/2017 privind organizarea și funcționarea MCI/MCID. Astfel, nu au fost stabilite sau actualizate, după caz, atribuțiile și responsabilitățile compartimentelor din cadrul aparatului propriu. De asemenea, nu au fost actualizate organigrama și Statul de funcții în baza cărora își desfășoară activitatea entitatea și este încadrat personalul.

S-a constatat o neconcordanță între organigrama aprobată, Statul de funcții și Statele de plată, reieșind următoarele:

- departamentele/compartimentele specificate în Statul de funcții nu corespund cu organigrama;
- funcțiile din Statele de plată nu corespund în totalitate cu cele din Statul de funcții;

- valorile salariilor de bază din Statul de plată (luna noiembrie 2022) nu corespund nici cu ultima grilă de salarizare aprobată și nici cu prevederile Legii nr. 153/2017 (Anexa I, Anexa VII, și Anexa VIII).

În anul 2021, conducerea ROSA a anulat toate contractele de muncă în vigoare prin Decizia nr.18a/19.11.2021, a conducerii agenției. În fapt, s-au reangajat aceeași salariați, cărora li s-au acordat drepturi salariale mai mari, fără documente justificative. Atât contractele individuale de muncă încheiate înainte de anul 2021, cât și cele încheiate pe parcursul acestuia (momentul anulării acestora), nu au fost vizate de către controlul financiar preventiv și nici de către departamentul juridic, așa cum prevedea legislația (OG 119/1999 și OMFP 1792/2002).

Din eșantionul verificat, a reieșit că au fost angajate cheltuieli salariale la un nivel mai mare decât drepturile salariale stabilite prin Legea nr.153/2017. Potrivit prevederilor art.14(2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, modificată și completată ulterior, coroborate cu prevederile art.1 din Legea 153/2017, ROSA nu putea să angajeze și să efectueze cheltuieli salariale în afara Anexei I Cap.II, iar funcțiile specifice care nu se încadrează în Anexa I, au fost asimilate cu funcțiile din Anexele VII și VIII, Cap.II/A.

Obligația ROSA de a nu depăși plafoanele salariale ale legii unice a salarizării, reiese și din prevederile art.65(1) al Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, modificată și completată ulterior, care stabilește că și entitățile publice finanțate din venituri proprii au obligația de a angaja cheltuieli și de a efectua plăți la nivelul stabilit prin lege.

În fapt, salariile stabilite la nivelul entității au fost în afara prevederilor legale (Legii 153/2017), fiind stipulate în Contractele individuale de muncă, la nivelul apreciat de către entitate prin negociere, fără a avea o bază legală.

De asemenea, conform informațiilor prezentate de către entitate, începând cu anul 2018 și până la data auditului nostru, au fost majorate salariile (per total) cu o sumă care reprezenta un procent de 30% din total fond salarii. Din explicațiile reprezentanților entității, temeiul legal la care s-au raportat, considerându-l drept justificare care să autorizeze acordarea acestor drepturi, a fost art. 25 din Legea nr.153/2017 care prevede următoarele:

”(1) Suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.”

Această prevedere legală nu stabilește însă dreptul unor salariați de a beneficia neapărat de un spor de 30% din salariu, ci se referă la limitarea sporurilor, compensațiilor și a altor drepturi la maxim 30% din suma salariilor de bază.

Fondul salariilor de bază a fost majorat deci cu 30%, fără documente justificative și fără autorizare legală. Mai mult, echipa de audit a reținut că în anul 2021, potrivit Anexei nr.1 la Decizia 18a/19.11.2021, au fost majorate salariile de bază fără un act justificativ și fără prevederi legale,

iar salariile de la nivelul exercițiului financiar 2022 depășesc (parțial) atât ultima grilă de salarizare aprobată, cât și salariile de bază stabilite prin Legea 153/2017.

Pentru luna noiembrie 2022, valoarea estimată a prejudiciului a fost în suma de 91.172,77 lei la care se adaugă sporurile de 30%, iar la nivelul anului 2022, valoarea estimată a salariilor de bază a fost de 1.094.073 lei la care se adaugă sporurile aferente și alte drepturi, în cuantum de 30%.

În concluzie, având în vedere cele de mai sus, informațiile prezentate în situațiile financiare privind drepturile salariale și contribuțiile aferente, au fost denaturate la nivelul anului 2022 cu suma estimată de 1.422.295 lei (1.094.073 lei plus sporuri aferente în cuantum de 30%).

În timpul misiunii de audit nu au fost efectuate demersuri de către ASR/ROSA, entitate subordonată MCID.

Recomandare: Entitatea va întreprinde demersuri în vederea recuperării sumelor acordate necuvenit aferente drepturilor salariale pentru personalul ASR/ROSA, în sumă estimativă de 1.422.295 lei, la nivelul anului 2022, ținând cont și de impactul pe care prevederile Legii nr. 78 din 28 martie 2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială, cu modificările și completările ulterioare, l-ar putea avea asupra acestor sume de recuperat, după caz. De asemenea, entitatea va reîncadra personalul prin acte administrative care să stabilească drepturi salariale la nivelul prevăzut de legislație.

2) Ca urmare a auditării categoriei de operațiuni "cheltuieli de personal" aserțiunea *conformitate* nu a fost confirmată la nivelul Autorității pentru Digitalizarea României din subordinea Ministerului Cercetării Inovării și Digitalizării.

Autoritatea pentru Digitalizare a României (ADR) este o entitate finanțată din venituri proprii (venituri din prestări de servicii) și din subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării. Potrivit prevederilor art.13 (1) din HG nr. 89/2020 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Digitalizarea României, numărul maxim de posturi aprobat a fost de 285, exclusiv demnitarilor și posturile aferente cabinetelor demnitarilor.

Potrivit Deciziei nr. 101/16.03.2021 privind aprobarea structurii organizatorice și a statutului de funcții ale Autorității pentru Digitalizării României, numărul de posturi aprobat a fost de 216 posturi, exclus demnitarilor și posturile aferente cabinetelor demnitarilor, însă acest număr de posturi nu corespunde cu numărul de posturi aprobat prin Statele de plată verificate, respectiv pentru luna ianuarie și noiembrie 2022 (227 de posturi).

Astfel, s-a constatat faptul că numărul de posturi aprobat prin Decizia nr.101/16.03.2021 (216 posturi) nu corespunde cu numărul de posturi din Statele de plată și Statele de funcții iar aceste state nu sunt aprobate de către Președintele ADR, pentru lunile ianuarie și noiembrie 2022 (227 posturi).

Cu privire la modalitatea de calcul a drepturilor salariale de la nivelul ADR, în timpul misiunii de audit s-au constatat următoarele aspecte:

Serviciul de Resurse Umane a dus la cunoștința conducerii ADR faptul că, pentru un număr de 12 persoane au fost stabilite drepturile salariale în mod eronat, fără a fi luate în considerare prevederile art.38 alin. 6 din Legea 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. Entitatea a constituit, în acest sens, o Comisie de analiză a salariilor stabilite la nivelul ADR și au fost recalulate cheltuielile salariale pentru fiecare persoană nominalizată, revizuindu-se inclusiv prevederile legale care au stat la baza modalității de calcul a drepturilor salariale.

Ca urmare a reverificărilor, au fost înregistrate în contabilitatea entității sumele de recuperat pentru 19 persoane, dintre care un număr de 15 angajați au semnat angajamente de plată pentru restituirea sumelor necuvenite. Până la data misiunii de audit, restul de 4 persoane nu a semnat angajamente de plată și nici nu a depus contestații împotriva deciziei conducerii, conform Legii Contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor Codului Muncii pentru salariații/persoanele care nu au acceptat angajamentul de plată, entitatea este obligată să recupereze sumelor cu care a fost păgubită, în condițiile art.256 și art.257 din Legea nr.53/2003 privind Codul Muncii.

Potrivit informațiilor prezentate de către entitate, suma totală rămasă de recuperat este de 40.364 lei, din care pentru valoarea de 38.413 lei au fost semnate angajamente de plată de către angajați, iar pentru suma de 1.951 lei, entitatea va face toate demersurile necesare recuperării.

Conducerea ADR a constatat și ne-a comunicat că la nivelul acestei entități s-au acordat cumulativ, aceluiași angajați, majorări salariale pentru complexitatea muncii, simultan cu majorări salariale pentru proiecte cu fonduri externe nerambursabile, respectiv pentru implementarea *Mecanismului de redresare și reziliență*. Acest fapt contravine prevederilor pct.4 din Notele prezentate în Cap.I și II lit.A la Anexa nr.VIII a Legii cadru 153/2017, prin care se stabilește că aceste majorări nu se pot acorda simultan aceluiași persoane.

În sensul remedierii problemei, conducerea ADR a întocmit Referatul nr.623/04.05.2023 care prevede stabilirea valorii de referință a salariilor de bază pentru persoanele desemnate în echipele de proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile, precum și pentru personalul implicat în implementarea Mecanismului de redresare și reziliență. Ca urmare a verificării efectuate în interiorul ADR, s-a constatat faptul că o parte din personalul acestei entități a încasat salarii majorate, prin nerespectarea prevederilor legale de mai sus. Prin Decizia nr.367/05.05.2023, conducerea ADR a stabilit valoarea de referință a salariului de bază pentru personalul implicat în proiecte, în conformitate cu prevederile legii.

În timpul controlului, entitatea ne-a transmis documente cu privire la încadrarea eronată a angajaților ADR, potrivit Notei de fundamentare privind stabilirea unui cadru unitar de acordare a

salariilor angajaților ADR nr.3935/24.11.2020. Ținând cont de prevederile HG nr.89/28.01.2020 privind organizarea și funcționarea ADR și având în vedere faptul că entitatea nu este finanțată integral din venituri proprii, iar Ministerul Muncii și Protecției Sociale a precizat prin adresa nr.1479/31.08.2020 că angajații au fost reîncadrați eronat, conducerea entității a emis Decizia nr. 638/24.11.2020. Astfel, prin acest act administrativ au fost restabilite salariile, potrivit art.3 (1) și (4) din Legea nr.153/2017 și a fost aprobat Statul de funcții.

Echipa de audit a solicitat entității atât Deciziile personalului încadrat eronat, înainte de constatare, cât și Deciziile rectificative. Ca urmare a analizei documentelor s-a constatat (prin sondaj) faptul că nu au fost întocmite alte decizii, deși ordonatorul principal de credite a aprobat Statul de funcții cu drepturile salariale revizuite.

La data misiunii de audit entitatea se afla în litigiu cu o parte dintre angajați, care au contestat modalitatea de recalculare a drepturilor salariale.

Recomandare: Entitatea va continua demersurile începute în vederea recuperării sumelor acordate necuvenit aferente drepturilor salariale pentru personalul ADR, în sumă estimată de 488.817 lei, la nivelul anului 2022, ținând cont și de impactul pe care prevederile Legii nr. 78 din 28 martie 2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială, cu modificările și completările ulterioare, l-ar putea avea asupra acestor sume de recuperat, după caz.

F. Alte aspecte

Ca urmare a auditului efectuat asupra *Situațiilor financiare* raportate de către Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării pentru anul 2022, au fost constatate erori/deficiențe ale căror valori individuale sunt situate sub nivelul pragului de semnificație și nu au efecte generalizate, prezentate după cum urmează:

1. *Neînregistrarea și neraportarea în situațiile financiare a valorii integrale a litigiilor în care entitatea auditată și entitățile din subordinea acesteia sunt parte.*

Litigiile în care ministerul și entitățile din subordine sunt parte, în sumă estimativă de 10.643.591 lei (din care: MCID - 2.207.686 lei/ADR- 7.167.166 lei/ASR- 1.268.739 lei), nu au fost cuprinse în raportările efectuate în situațiile financiare consolidate încheiate pentru anul financiar 2022, respectiv în bilanțul contabil și contul de rezultat patrimonial. Este necesar să se constituie provizioane pentru litigii, recunoscute ca datorii (presupunând că pot fi realizate estimări corecte), deoarece constituie obligații curente la data bilanțului și este probabilă o ieșire de resurse pentru stingerea acestora.

În timpul misiunii de audit, în vederea raportării financiare corecte, entitățile (MCID, ADR) au efectuat demersuri în vederea constituirii de provizioane aferente litigiilor în care sunt parte prin înregistrările contabile aferente.

Recomandare: Conducerea entității va elabora, aproba și va pune în aplicare o procedură operațională privind constituirea de provizioane care să cuprindă etapele ce trebuie urmate, metodele de lucru, operațiunile și acțiunile privind activitatea entității.

2. **Subdimensionarea valorii activelor necurente „Titluri de participare”**, ca urmare a neînregistrării în evidența contabilă a ministerului a valorii de 717.780 lei, reprezentând contravaloarea a 71.778 acțiuni noi, dobândite ca urmare a majorării capitalului social a SC Orange România Communications SA (denumită anterior SC Telekom Romania Communications SA, fostă SNT Romtelecom SA) cu valoarea aportului în natură (32 de terenuri) subscris de statul român.

Totodată, ca urmare a analizei datelor și informațiilor transmise la MCID de către reprezentantul legal al SC Orange Romania Communications SA, s-au concluzionat următoarele:

- nu au fost prezentate date și informații relevante în vederea clarificării aspectelor referitoare la majorarea de capital social în anul 1998, cu valoarea a 1.189 de terenuri pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate;

- nu au fost întreprinse toate demersurile în vederea majorării capitalului social al SC Orange Romania Communications S.A, cu valoarea a 41 de terenuri pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate. Totodată, nu au fost luate măsuri pentru clarificarea juridică a aspectelor referitoare la majorarea capitalului social cu valoarea a 31 de terenuri, înstrăinate înainte de fi constituite ca aport în natură la capitalul social al SC Orange Romania Communications S.A;

- nu au fost întreprinse toate demersurile în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate pentru un număr de 99 de terenuri, dintre care 10 terenuri au fost înstrăinate;

Prin urmare, **situațiile financiare nu prezintă informații corecte și reale cu privire la valoarea titlurilor de participare deținute de statul român la SC Orange Romania Communications SA, întrucât valoarea capitalului social al acestei societăți nu a fost majorată, potrivit prevederilor legale în vigoare, cu valoarea terenurilor reprezentând aportul în natură al statului român la capitalul social al fostei societăți de stat SNT Romtelecom SA.**

În timpul acțiunii noastre, cu nota contabilă nr.111/14.06.2023, a fost înregistrată și evidențiată în contabilitate suma de 717.780 lei, reprezentând valoarea aportului în natură constând în 32 terenuri.

Recomandare: Față de cele mai sus menționate, conducerea MCDI va întreprinde toate demersurile legale cu privire la numirea unei comisii alcătuită din personal cu competențe juridico-economice, managementul bazelor materiale de cercetare și guvernanta corporatistă care să întreprindă demersuri către Ministerul Finanțelor Publice, SC Orange Romania Communications SA, Oficiul Național al Registrului Comerțului și către alte instituții publice cu atribuții, pentru:

- **clarificarea aspectelor juridice referitoare la majorarea de capital social în anul 1998 cu valoarea a 1.189 de terenuri, pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate;**

- majorarea capitalului social al SC Orange Romania Communications S.A, cu valoarea celor 41 de terenuri pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate. Totodată, se vor lua măsuri pentru clarificarea juridică a aspectelor referitoare la majorarea capitalului social cu valoarea celor 31 de terenuri, înstrăinate înainte de a fi constituite ca aport în natură la capitalul social al SC Orange Romania Communications S.A;
- emiterea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra a celor 89 de terenuri în vederea majorării capitalului social al SC Orange Romania Communications S.A.

3. Majorarea eronată a cheltuielilor cu serviciile executate de terți, în sumă de 422.945 lei reprezentând contravaloarea unui activ necorporal „Aplicație informatică destinată planificării de achiziție date astronomice (...)”.

În timpul acțiunii noastre, cu nota contabilă nr.30/30.06.2023, a fost înregistrată în contabilitate valoarea *activului necorporal-aplicație informatică*;

4. Raportarea în situațiile financiare consolidate a unor elemente patrimoniale în sumă de 840.761 lei, aferente Institutului Național de Informare și Documentare - INID, care a fost desființat din anul 2010, fără ca ministerul să dețină titluri de proprietate/de administrare.

Entitatea auditată raportează în situațiile financiare consolidate încheiate la 31 decembrie 2022, atât activitatea ministerului cât și a entităților subordonate/coordonate, după caz, precum și elementele de patrimoniu aferente Institutului Național de Informare și Documentare-INID. Elementele de patrimoniu în sumă de 840.761 lei, constând în imobile cu o situație juridică incertă (clădire și terenul aferent din str. Vasile Lucaci nr. 24) și alte sume (datorii către bugete, respectiv contribuții), preluate de la momentul desființării ANCS (Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică desființată) s-au menținut prin raportările financiare ulterioare, nefiind evidențiate în contabilitatea proprie a ministerului. Aceste elemente patrimoniale nu se regăsesc într-un document justificativ, prin care să se certifice faptul că tranzacțiile și evenimentele sunt corect înregistrate și au la bază un titlu valabil care să ateste dreptul de proprietate/folosință.

Încă din 2010, potrivit prevederilor legale de reorganizare a Institutului Național de Informare și Documentare (INID), autoritatea națională care a funcționat înainte de înființarea ministerului de resort, ar fi trebuit să preia patrimoniul institutului INID care s-a desființat. Din informațiile prezentate în timpul misiunii de către minister, de atunci până în prezent, nu s-a efectuat predarea-primirea patrimoniului. Ministerul a prezentat demersurile efectuate pentru clarificarea situației juridice a imobilelor, însă până la data prezentei nu au fost finalizate.

În timpul misiunii, entitatea auditată a informat echipa de audit că va solicita la OCPI documentele necesare și că va acționa cu celeritate pentru a soluționa aspectele prezentate. Valorile nu sunt evidențiate în evidența conturilor corespunzătoare grupei de conturi 212-Clădiri și 211-Terenuri, acestea fiind cuprinse doar în consolidarea Situațiilor Financiare, fără a avea la bază bilanța/fișa mijlocului fix a acestor active.

Având în vedere cele mai sus prezentate, **recomandăm** conducerii entității să efectueze demersurile necesare de evaluare a tuturor bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului, aflate în administrarea ministerului, să le înregistreze în evidența contabilă la valoarea justă, și în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, precum și să asigure integritatea bunurilor patrimoniale.

5. Aspectele referitoare la obligația de plată stabilită conform Deciziei Civile nr. 2148/18.11.2020 în Dosarul nr. 716/3/2017 în care a avut calitatea de reclamant societatea UNICREDIT BANK S.A

Potrivit Manualului de audit financiar al Curții de Conturi a României, adoptat la nivel instituțional în anul 2023, facem următoarele precizări:

-Conform pct. 4.178 “Ministerele și alte entități auditate, finanțate din fonduri publice au prevederi obligatorii în ceea ce privește regimul fundamentării, efectuării cheltuielilor, contractării împrumuturilor sau colectării veniturilor”;

-Conform pct. 4.179, la testarea aserțiunii de regularitate auditorii publici externi trebuie să aibă o abordare bazată pe următoarele considerente și să determine dacă, în cazul cheltuielilor,

- acestea sunt în concordanță cu destinația căreia i-au fost alocate;
- acestea nu au depășit bugetul alocat; și
- acestea sunt în conformitate cu legislația aplicabilă.

Analizând documentele care au stat la baza plății sumei de 45.511.400 lei (cv. a 9,291,643,70 euro), plată care a avut impact asupra situațiilor financiare ale exercițiului financiar 2022, precum și obligația curentă de a mai plăti către UNICREDIT BANK S.A., suma de 22.588.042,25 euro, am evaluat implicit aserțiunile de audit financiar prevăzute în metodologia Curții de Conturi a României. Astfel, pentru verificarea aserțiunii *Regularitate* precum și a aserțiunii *Drepturi și obligații*, am analizat conținutul Deciziei Civile nr. 2148/18.11.2020 (Dosarul nr. 716/3/2017) și am constatat că nu a fost asigurată, în perioada 2014-2020, o bună gestiune a fondurilor publice, în sensul că nu s-au întreprins demersuri de negociere a cuantumului penalităților.

Obiectul acestui litigiu l-a reprezentat plata produselor livrate în temeiul Contractului de furnizare produse nr. 37/30.04.2013 (subsecvent Acordului cadru de furnizare nr. 32/12.08.2009) prin care a fost achiziționat de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, un pachet de licențe perpetue a produselor software Microsoft de la furnizorii constituiți într-o asociație contractantă, respectiv D-CON.NET AG (lider asociere), D-CON.NET GMBH, COMSOFT DIRECT AG, BECHTLE HOLDING SCHWEIZAG și DIM SOFT SRL.

În faza de recurs a litigiului, instanța s-a pronunțat în data de 18.11.2020, prin decizia civilă nr. 2148/18.11.2020, dispunând următoarele:

” *Admite recursul. Casează în parte sentința recurată și în rejudecare:*

- *Obligă pârâta Autoritatea pentru Digitalizarea României (succesoare a Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională) să plătească reclamantei suma de*

22.169.451,72 euro, în echivalent în lei la data efectuării plății reprezentând ultimele doua tranșe egale din prețul contractului de furnizare produse nr. 37/30.04.2013/RO41/03.04.2013.

- Obligă pârâta Autoritatea pentru Digitalizarea României (succesoare a Ministerului Comunicațiilor și pentru Societatea Informațională) să plătească reclamantei suma de 13733982 euro în echivalent lei la data plății, compusă din penalitățile de întârziere în cuantum de 8889,954 euro datorate pentru întârzierea la plată a tranșei a doua de preț în perioada 31.10.2014-10.01.2017, -și în continuare până la data plății efective-, și din penalitățile în cuantum de 4844,027, în echivalent lei la data plății, datorate pentru întârzierea la plata tranșei a treia de preț în perioada 01.11.2015-10.01.2017, - și în continuare până la data plății efective-, conform art. 9.3 din Contractul de furnizare produse nr. 37/30.04.2013/RO41/03.04.2013.

- Obligă intimata pârâtă Autoritatea pentru Digitalizarea României să plătească recurentei reclamante suma de 83.144,37 lei cheltuieli de judecată, reprezentând taxă judiciară de timbru. Menține celelalte dispoziții ale sentinței civile recurate. Definitivă.”

Astfel, la data de 18.12.2020 a fost efectuată plata debitului principal reprezentând cele două tranșe din prețul Contractului de furnizare produse nr.37/30.04.2013/RO410/03.04.2013 în cuantum total de 22.169.451,72 euro, echivalent a 107.958.579,04 lei, astfel încât intervalul de calcul pentru penalitățile pentru plata cu întârziere s-a oprit la această dată.

În ceea ce privește plata penalităților către UniCredit Bank SA, s-au efectuat următoarele plăți:

- La data de 20.12.2021 a fost efectuată plata sumei de 13.733.982 euro, echivalent în lei la data plății 67.968.103,52 lei;

În anul 2022, au fost efectuate către UniCredit Bank SA următoarele plăți:

- La data de 01.02.2022 a fost efectuată plata sumei de 83.144,37 lei reprezentând cheltuieli de judecată.

- La data de 23.12.2022 a fost efectuată plata sumei de 9.291.643,70 euro, echivalent în lei la data plății 45.511.400,00 lei;

Ca atare, a rămas de plată diferența de 22.588.042,25 euro echivalent în lei la data plății, reprezentând obligația entității publice, stabilită de instanță ca provenind din penalități de întârziere stabilite de la data de 10.01.2017 și în continuare până la data plății efective a debitului principal, respectiv până la data de 18.12.2020.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm nu au fost respectate prevederile art. 5 din 119/1999 *privind controlul intern și controlul financiar preventiv*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora conducătorii entităților publice, precum și persoanele care gestionează fonduri publice și/sau patrimoniu public aveau obligația realizării unei bune gestiuni financiare prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în desfășurarea activității. Cu toate că se cunoștea cuantumul semnificativ al penalităților și perioada scursă de la scadență, nu au existat demersuri de soluționare pe cale amiabilă a litigiului, în sensul încercării unei negocieri rezonabile cu creditorii asupra valorii penalităților de întârziere, în vederea diminuării sau a stopării curgerii acestora, astfel încât să se reducă impactul asupra bugetului de stat. **În consecință, pe lângă suma de 22.169.451,72 euro (restanță debit principal), s-au plătit penalități în sumă de 23.025.625 euro, la care se adaugă obligația de plată în sumă de**

22.588.042,25 euro, care reprezintă penalități restante. Având în vedere cele de mai sus, considerăm faptul că în perioada scursă între data scadenței celei de a doua tranșe și data hotărârii judecătorești definitive și irevocabile, nu s-a avut în vedere buna gestiune a fondurilor publice, prejudiciindu-se bugetul statului cu sume semnificative, astfel că există indicii de săvârșire a unor fapte penale.

G. Bună guvernare

1. Referitor la organizarea și implementarea sistemului de control intern managerial au fost identificate următoarele aspecte:

Ordonatorul principal de credite a luat măsuri în vederea asigurării cadrului organizatoric necesar implementării sistemului de control intern.

Urmare analizei efectuate cu privire la evaluarea *Sistemului de control intern managerial*, prin prisma prevederilor O.S.G.G nr.600/2018 pentru aprobarea Codului intern managerial al entităților, s-a constatat faptul că, la nivelul aparatului propriu al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării la data 31.12.2022, există standarde neimplementate, respectiv:

- Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini
- Standardul 3 - Competență, performanță
- Standardul 8 - Managementul riscului

și parțial implementate, respectiv:

- Standardul 5 - Obiective
- Standardul 9 – Proceduri

Potrivit informațiilor prezentate de către entitate, ca urmare a sesiunii din data de 28.08.2023 comisia de monitorizare a stabilit un calendar pentru implementarea și continuarea demersurilor implementării standardelor de audit.

Recomandare: Conducerea entității va continua demersurile privind implementarea în integralitate a standardelor de audit în conformitate cu prevederile O.S.G.G 600/2018.

2. Aspecte cu privire la Auditul intern

Potrivit informațiilor prezentate de către ordonatorul principal de credite, în organigrama ministerului, se regăsește o Structură de audit public intern, cu un număr de 6 posturi, din care: 1 șef birou și 5 posturi execuție, din care 2 posturi ocupate, ceea ce conduce la concluzia faptului că activitatea de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile entității publice nu ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, să evalueze și să îmbunătățească eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernare, stabilite conform legii.

Recomandare: Conducerea entității va efectua toate demersurile necesare în vederea asigurării desfășurării activității la nivelul Structurii de audit public intern, care să conducă la îndeplinirea

obiectivelor, printr-o abordare sistematică și metodică, să evalueze și să îmbunătățească eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernanță, stabilite conform legii.

H. Continuitatea activității

Dat fiind că la nivelul acestui domeniu au survenit modificări substanțiale față de anii anteriori, prin alipirea unor noi structuri organizatorice provenite din alte ministere reorganizate, precum și prin dobândirea unor atribuții noi în domeniul *Digitalizării*, nu putem oferi aprecieri cu privire la asigurarea continuității activității.

I. Responsabilitățile Curții de Conturi și ale conducerii entității auditate

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul financiar în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională. Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Responsabilitățile conducerii entității auditate sunt de întocmire și prezentare a situațiilor financiare în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil și de asigurare că operațiunile entității se desfășoară în conformitate cu prevederile legilor și reglementărilor, inclusiv acele reglementări care determină valorile și prezentările din situațiile financiare.

Curtea de Conturi a României
Aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 346/17.04.2024

Anexa nr. 11

Stimate Domnule Ministru,

Introducere

Curtea de Conturi a României a desfășurat misiunea de audit financiar asupra situațiilor financiare individuale/consolidate ale **Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării**, întocmite pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2022.

În cadrul ședinței de deschidere din data de 06.03.2023 au fost discutate aspectele cuprinse în Scrisoarea de misiune, scrisoare prin care ne-am asigurat reciproc de înțelegerea responsabilităților noastre și ale dumneavoastră, precum și de înțelegerea termenilor în care se va desfășura misiunea de audit financiar.

La finalizarea etapei de planificare v-am prezentat o scrisoare prin care v-am comunicat riscurile identificate, răspunsul echipei de audit la riscurile identificate (procedurile de audit aplicate pentru obținerea probelor care să susțină opinia de audit), vulnerabilitățile sistemului de control intern de la nivelul entității, precum și unele sugestii pe care echipa de audit le-a formulat, cu scopul reducerii riscurilor identificate și îmbunătățirii sistemului de control intern.

De asemenea, au fost formulate de către echipa de audit propuneri de soluții, în scopul remedierii erorilor identificate în etapa de planificare a auditului financiar.

1. OBSERVAȚIILE DE AUDIT CARE AU INFLUENȚAT SITUAȚIILE FINANCIARE ȘI AU STAT LA BAZA OPINIEI AUDITULUI NOSTRU

1.1. Observația de audit / Denaturări (Erori) etc.	Impact	Recomandare și termen de implementare
1.1.1. <i>Neefectuarea operațiunilor de inventariere</i> , prin care ar fi trebuit să se stabilească situația reală a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice sau fizice, necesare întocmirii situațiilor financiare anuale aferente anului 2022.	Situațiile financiare nu au oferit o imagine fidelă asupra poziției financiare și a performanței entității, cu toate că această activitate de evaluare intermediară a patrimoniului (inventarierea) ar fi trebuit finalizată, potrivit standardelor de contabilitate publică, înainte de întocmirea situațiilor financiare ale exercițiului financiar 2022.	Situațiile financiare întocmite la sfârșitul exercițiului financiar vor conține informații reale și complete cu privire la situația reală a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale fiecărei entități, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice sau fizice, astfel încât să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității. Termen: 15.01.2024
1.1.2. <i>Activele imobilizate nu au fost reevaluate în termenul legal</i> (în ultimii 3 ani).	Subevaluarea subgrupelor de active „Terenuri” și „Clădiri” față de valoarea actualizată cu suma estimativă de 63.907.217 lei.	Conducerea ministerului va continua demersurile în vederea raportării financiare și a actualizării valorii contabile a imobilelor aflate în administrarea MCID. Termen: 31.03.2024
1.1.3. <i>Raportarea denaturată a valorii unor indicatori de creanțe/obligații</i> , prezentate în Bilanțul contabil la data de 31.12.2022, prin supradimensionarea soldurilor care compun valoarea acestor indicatori bilanțieri.	Supradimensionarea soldurilor conturilor ce indică sume de primit/de restituit (cont 473 „Operațiuni în curs de clarificare”, cont 450 „Sume de primit și de restituit Comisiei Europene”, 458 ”Sume de primit de la Autoritățile de Certificare/AM/Agențiile de Plăți”, 455 ”Sume de primit și de restituit bugetului”, 476 „Sume în curs de declarare Autorității de Certificare” și 462.01 ”Creditori de peste 1 an”) care compun valoarea acestor indicatori	Recomandăm ministerului să stabilească dacă sumele ce provin din cereri de rambursare refuzate la plată (au fost declarate neeligibile), reprezintă totuși cheltuieli legale, pe care ministerul și le asumă, ca fiind în conformitate cu misiunea și obiectivele ministerului/domeniului. În cazul în care comisia numită va constata că din actele emise de către AM/OI reiese caracterul nelegal al

<p>1.1.4. Referitor la <i>aspectele cu privire la obligația de plată stabilită conform Deciziei Civile nr. 2148/18.11.2020</i> în Dosarul nr. 716/3/2017 (reclamant UNICREDIT BANK S.A), am constatat că în perioada scursă între data scadenței celei de a doua tranșe și data hotărârii judecătorești definitive și irevocabile, nu s-a avut în vedere buna gestiune a fondurilor publice, prejudiciindu-se bugetul statului cu sume semnificative, fără analiza cauzelor și împrejurărilor care au condus la plata acestei sume și fără ca, în funcție de rezultatul acestei analize, să se stabilească persoanele răspunzătoare.</p>	<p>bilanțieri, cu valoarea estimată de 68.518.448 lei.</p> <p>Neefectuarea niciunui demers de soluționare pe cale amiabilă a litigiului, în sensul încercării unei negocieri rezonabile cu creditorii asupra valorii penalităților de întârziere, în vederea diminuării sau a stopării curgerii acestora, cu impact semnificativ asupra bugetului de stat.</p>	<p>cheltuielilor, ministerul este obligat să recupereze sumele respective, prin acțiuni în instanță și sesizarea organelor competente, după caz, formulate împotriva beneficiarilor/persoanelor care, prin acțiunea/inacțiunea lor, au cauzat prejudicierea entității publice.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p> <p>Respectarea prevederilor art.5 din 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora conducătorii entităților publice, precum și persoanele care gestionează fonduri publice și/sau patrimoniu public au obligația realizării unei bune gestiuni financiare prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în desfășurarea activității.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p>
---	--	---

2. OBSERVAȚIILE DE AUDIT CARE NU AU INFLUENȚAT OPINIA DE AUDIT

Observația de audit	Impact	Recomandare si termen de implementare
<p>2.1. Aspecte cheie</p> <p>2.1.1 Aserțiunile <i>realitate, exactitate, conformitate</i> nu au fost confirmate pentru Agenția Spațială Română, întrucât cheltuielile salariale au fost angajate și plătite la un nivel mai mare decât drepturile salariale stabilite prin Legea nr.153/2017.</p>	<p>Informațiile prezentate în situațiile financiare privind drepturile salariale și contribuțiile aferente, au fost denaturate la nivelul anului 2022 cu</p>	<p>Entitatea va întreprinde demersuri în vederea recuperării sumelor acordate necuvenit aferente drepturilor salariale pentru personalul ASR/ROSA, în sumă estimativă de 1.422.295 lei, la nivelul anului 2022, ținând</p>

	<p>valoarea unui prejudiciu adus entității, în suma estimată de 1.422.295 lei (1.094.073 lei plus sporuri aferente în cuantum de maxim 30%).</p>	<p>cont și de impactul pe care prevederile Legii nr. 78 din 28 martie 2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială, l-ar putea avea asupra acestor sume de recuperat, după caz. De asemenea, entitatea va reîncadra personalul prin acte administrative care să stabilească drepturi salariale la nivelul prevăzut de legislație. Termen: 31.03.2024</p>
<p>2.1.2. Ca urmare a auditării categoriei de operațiuni ”cheltuieli de personal” aserțiunea <i>conformitate</i> nu a fost confirmată la nivelul Autorității pentru Digitalizarea României din subordinea Ministerului Cercetării Inovării și Digitalizării, prin <i>stabilirea eronată a drepturilor salariale la nivelul exercițiului financiar 2022, ceea ce a condus la acordarea unor sume necuvenite pentru personalul ADR.</i></p>	<p>Impactul a constat în denaturarea obligațiilor calculate și plătite către personal, cu suma estimată de 488.817 lei.</p>	<p>Entitatea va continua demersurile începute în vederea recuperării sumelor acordate necuvenit aferente drepturilor salariale pentru personalul ADR, în sumă estimată de 488.817 lei, la nivelul anului 2022, ținând cont și de impactul pe care prevederile Legii nr. 78 din 28 martie 2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială, cu modificările și completările ulterioare, l-ar putea avea asupra acestor sume de recuperat, după caz. Termen: 31.03.2024</p>
<p>2.2 Aspecte prezentate în paragraful de evidențiere</p> <p>2.2.1 Aspecte prezentate în Nota de constatare nr.837/05.07.2022 înregistrată la <i>Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara</i> sub nr.39668/08.07.2022 încheiată de către auditorii publici externi ai Departamentului V în cadrul misiunii de</p>	<p>Monitorizarea deficitară a sumelor cheltuite în proiectul DECODE precum și a sumelor care ar fi trebuit returnate finanțatorului.</p>	<p>Având în vedere recomandările auditorului public intern MCID, în temeiul relațiilor contractuale cu MCDI, conducerea UEFISCDI va întreprinde toate demersurile în vederea recuperării sumelor achitate</p>

<p>audit financiar efectuată în anul 2022 la Ministerul Sănătății.</p> <p>2.3 Erori financiare aflate sub pragul de semnificație de 16.852.335 lei</p>		<p>nejustificat, și în vederea reîntregirii, după caz, a bugetului de stat. Mai mult, UEFISCDI va verifica urgent (ținând cont de riscul că unele drepturi de recuperat să fie afectate de prescripție extinctivă) exactitatea, realitatea și conformitatea tuturor plăților efectuate către Spitalul Pius Brânzeu în cadrul proiectului de cercetare DECODE.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p>
<p>2.3.1. Neînregistrarea și neraportarea în situațiile financiare a valorii integrale a litigiilor în care entitatea auditată și entitățile din subordinea acesteia sunt parte.</p>	<p>Litigiile în care ministerul și entitățile din subordine sunt parte, în sumă estimată de 10.643.591 lei (din care: MCID - 2.207.686 lei/ADR- 7.167.166 lei/ASR- 1.268.739 lei) și nu au fost cuprinse în raportările efectuate în situațiile financiare consolidate încheiate pentru anul financiar 2022, respectiv în bilanțul contabil și contul de rezultat patrimonial.</p>	<p>Conducerea entității va elabora, aproba și va pune în aplicare o procedură operațională privind constituirea de provizioane care să cuprindă etapele ce trebuie urmate, metodele de lucru, operațiunile și acțiunile privind activitatea entității.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p>
<p>2.3.2. Subdimensionarea valorii activelor necurente „Titluri de participare” ca urmare a neînregistrării în evidența contabilă a ministerului a valorii de 717.780 lei, reprezentând contravaloarea a 71.778 acțiuni noi,</p>	<p>Denaturarea situațiilor financiare, prin neprezentarea în integralitate a drepturilor statului român.</p>	<p>Față de cele mai sus menționate, conducerea MCDI va întreprinde toate demersurile legale cu privire la numirea unei comisii alcătuită din personal cu competențe juridico-economice, managementul bazelor materiale</p>

<p>dobândite ca urmare a majorării <i>capitalului social a SC Orange România Communications SA</i> (denumită anterior SC Telekom Romania Communications SA, fostă SNT Romtelecom SA) cu valoarea aportului în natură (32 de terenuri) subscris de statul român.</p>	<p>de cercetare și guvernanta corporatistă care să întreprindă demersuri către Ministerul Finanțelor Publice, SC Orange Romania Communications SA, Oficiul National al Registrului Comerțului și către alte instituții publice cu atribuții, pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - clarificarea aspectelor juridice referitoare la majorarea de capital social în anul 1998 cu valoarea a 1.189 de terenuri, pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate; - majorarea capitalului social al SC Orange Romania Communications S.A, cu valoarea celor 41 de terenuri pentru care au fost obținute certificatele de atestare a dreptului de proprietate. Totodată, se vor lua măsuri pentru clarificarea juridică a aspectelor referitoare la majorarea capitalului social cu valoarea celor 31 de terenuri, înstrăinate înainte de fi constituite ca aport în natură la capitalul social al SC Orange Romania Communications S.A; - emiterea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra a celor 89 de terenuri în vederea majorării capitalului social al SC Orange Romania Communications S.A. <p>Termen: 31.03.2024</p>	
<p>2.3.3. <i>Majorarea eronată a cheltuielilor cu serviciile executate de terți</i> în sumă de 422.945 lei reprezentând contravaloarea unei aplicații informatice destinate planificării de achiziție date astronomice</p>	<p>Situațiile financiare sunt denaturate, prezentând active necorporale cu o valoare diminuată (422,495 lei).</p>	<p>Având în vedere faptul în timpul misiunii a fost remediată deficiența, nu se impun recomandări.</p>

<p>2.3.4 Raportarea în situațiile financiare consolidate a unor elemente patrimoniale aferente Institutului Național de Informare și Documentare - INID, desființat din anul 2010</p>	<p>Consolidarea unor elemente patrimoniale în sumă de 840.761 lei, care nu se regăsesc în cuprinsul unui document contabil prin care să se certifice că tranzacțiile și evenimentele sunt corect înregistrate din punct de vedere contabil și au la baza documente justificative, respectiv un titlu valabil care să ateste dreptul de proprietate/folosință.</p>	<p>Evaluarea tuturor elementelor patrimoniale (bunurile aparținând domeniului public și privat al statului, aflate în administrarea ministerului), înregistrarea în evidența contabilă la valoarea justă, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, precum și asigurarea integrității bunurilor patrimoniale Termen: 31.03.2024</p>
--	---	---

3. OBSERVAȚII DE AUDIT AFERENTE BUNEI GUVERNANȚE

Observația de audit	Impact	Recomandare si termen de implementare
<p>3.1.Control intern managerial (CIM) 3.1.1. Ca urmare a analizei efectuate cu privire la evaluarea Sistemului de control intern managerial, prin prisma prevederilor O.S.G.G nr.600/2018 pentru aprobarea Codului intern managerial al entităților, s-a constatat faptul că, la nivelul aparatului propriu al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării la data 31.12.2022, sunt standarde neimplementate, respectiv: -Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini -Standardul 3 - Competență, performanță -Standardul 8 - Managementul riscului</p>	<p>Neimplementarea/implementarea parțială a prevederilor O.S.G.G 600/2018 poate afecta atingerea obiectivelor entității precum și gestionarea fondurilor publice în mod economic, eficient și eficace.</p>	<p>Conducerea entității va continua demersurile privind implementarea în integralitate a standardelor de audit în conformitate cu prevederile O.S.G.G 600/2018. Termen: 31.03.2024</p>

<p>și parțial implementate, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Standardul 5 - Obiective - Standardul 9 – Proceduri 		
<p>3.2.Auditul intern</p> <p>La nivelul ordonatorului principal de credite, în organigrama ministerului, se regăsește o Structură de audit public intern, cu un număr de 6 posturi, din care: 1 șef birou și 5 posturi execuție, din care 2 posturi ocupate.</p>	<p>Subdimensionarea numărului de personal la nivelul Structurii de audit public intern poate conduce la concluzia faptului că activitatea de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile entității publice nu ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele.</p>	<p>Conducerea entității va efectua toate demersurile necesare în vederea asigurării desfășurării activității la nivelul Structurii de audit public intern, care să conducă la îndeplinirea obiectivelor, printr-o abordare sistematică și metodică, să evalueze și să îmbunătățească eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernanță, stabilite conform legii.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p>
<p>3.3.Implementarea recomandărilor anterioare ale Curții de Conturi</p> <p>3.3.1. Decizia nr. 11/29.08.2022 a Curții de Conturi</p> <p>Măsura nr.I.1 Elaborarea și aprobarea unei proceduri operaționale pentru fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli necesare îndeplinirii rolului, atribuțiilor și responsabilităților stabilite prin actele normative de organizare și funcționare a Autorității pentru Digitalizarea României”.</p> <p>Măsura nr.I.2. Conducerea structurii cu atribuții financiar-contabile va elabora o metodologie pentru înregistrarea și evidențierea în contabilitate a titlurilor de participare dobândite fără plată. Metodologia va fi înaintată spre</p>	<p>Neimplementarea măsurii are impact asupra situațiilor financiare.</p> <hr/> <p>Neimplementarea măsurii are impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Întreprinderea demersurilor în vederea îndeplinirii măsurii.</p> <p>Termen: 31.03.2024</p> <p>Întreprinderea demersurilor în vederea îndeplinirii măsurii.</p> <p>Măsura implementată în timpul acțiunii.</p>

<p>avizare Ministerului Finanțelor Publice.</p> <p>Măsura I.3. Conducerea entității se va asigura de următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Serviciul juridic va întocmi o a procedura "Mecanisme de apărare a intereselor M.C.I.D. în litigii în care are calitatea de pârât și reclamant"; -Serviciul juridic va comunica Direcției Economice, Administrativ și Resurse Umane situația litigiilor pe rol și valoarea estimată ca o posibilă viitoare ieșire de resurse; - Direcției Economice, Administrativ și Resurse Umane va proceda la înregistrarea în evidențele contabile a valorilor comunicate de Serviciul juridic. <p>Măsura nr. I.4. Conducerea entității va dispune măsuri în vederea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementării standardelor: Standardul 1 - Etica și integritatea, Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini, Standardul 5 – Obiective, Standardul 6 – Planificarea, Standardul 7 - Monitorizarea performanțelor, Standardul 8 - Managementul riscului, Standardul 9 – Proceduri, Standardul 11 - Continuitatea activității, Standardul 12 - Informarea și comunicarea, Standardul 16 - Auditul intern; - verificării operative și în detaliu a tuturor documentelor referitoare la numirile în funcții de conducere și remunerarea șefilor de departamente din cadrul INCD ECOIND. Astfel, Compartimentul de Audit Intern din cadrul MCID va include cu prioritate în Planul anual de audit realizarea unei misiuni la acest institut; 	<p>Această măsură are impact asupra situațiilor financiare.</p> <p>Având în vedere faptul că această recomandare este de natura organizatorică, poate avea impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Întreprinderea demersurilor în vederea îndeplinirii măsurii.</p> <p>Măsura implementată în timpul acțiunii.</p> <p>Continuarea demersurilor în vederea îndeplinirii măsurii.</p> <p>Măsura implementată în timpul acțiunii.</p>
---	--	--

<p>- urmării de către Compartimentul de Audit Intern a implementării recomandărilor formulate în Raportul de audit nr.8538/01.10.2021 rezultat urmare misiunii desfășurată la INCD URBAN INCERC</p>		
<p>Măsura nr.I.5 Conducerea entității se va asigura de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - efectuarea tuturor demersurilor în vederea elaborării și aprobării actelor normative referitoare la închirierea bunurilor din domeniul public al statului aflate în administrarea INCD; - constituirea unei comisii pentru analizarea situațiilor de nerespectare a prevederilor legale referitoare la închirierea bunurilor din domeniul public al statului aflate în administrarea INCD și luarea măsurilor pentru virarea la bugetul statului a sumelor încasate nejustificat; - elaborarea unei proceduri operaționale pentru încheierea, derularea și gestionarea unitară a contractelor de închiriere a bunurilor din domeniul public al statului aflate în administrarea INCD; - introducerea în lista obiectivelor de audit intern/control corespunzătoare tematicii misiunilor de audit intern /acțiunilor de control a modului de administrare a patrimoniului public privat al statului aflat în administrarea INCD”. 	<p>Măsura a avut un impact direct asupra situațiilor financiare auditate.</p>	<p>Măsura implementată.</p>
<p>Măsura nr.I.6. Se vor efectua toate demersurile în vederea inventarierii și predării bunurilor aferente activității de comunicații din cadrul Ministerului Transporturilor și</p>	<p>Măsura a avut impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Măsura a fost implementată.</p>

<p>Infrastructurii și preluarea faptică și scriptică a acestora în evidențele contabile și de gestiune ale M.C.I.D.</p>		
<p>Decizia 14/2018/2/2022</p>		
<p>Măsura nr. I.11 Analiza și clarificarea cheltuielilor care au fost incluse în devizele postcalcul și decontate pe proiectele de cercetare – dezvoltare din cadrul Programului Nucleu prin prisma prevederilor legale și contractuale aplicabile.</p>	<p>A avut impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Măsura este neimplementată și recomandăm continuarea demersurilor în vederea implementării acesteia.</p>
<p>Măsura nr. I.15. Conducerea Ministerului Cercetării și Inovării va dispune analiza modului de finanțare a proiectului PN 09010247 ”Sistem modular modernizat de detecție tren”, justificarea nefinanțării acestuia în integralitate și luarea măsurilor legale care se impun, inclusiv recuperarea eventualelor sume decontate nejustificat.</p>	<p>Măsura are impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Măsura este neimplementată și recomandăm continuarea demersurilor în vederea implementării acesteia.</p>
<p>Decizia 11/2021/1/2022</p>		
<p>Măsura nr.II.1 Aplicarea următoarelor măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperarea acestora:</p>	<p>Măsura are impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Măsura este neimplementată și recomandăm continuarea demersurilor în vederea implementării acesteia.</p>
<p>II.1 Conducerea entității va dispune și va monitoriza efectuarea demersurilor de recuperare a sumei de 1.268.739 lei, plătită către ROSA peste nivelul maxim de finanțare a celor 4 proiecte de cercetare – dezvoltare, prin toate formele de atragere a răspunderii materiale, de la persoanele responsabile; Măsura nr.II:2. Conducerea entității va dispune și va monitoriza efectuarea demersurilor de recuperare a sumei de 1.040.760,62 lei, reprezentând creanțe care sunt</p>	<p>Măsura are impact asupra situațiilor financiare.</p>	<p>Măsura este neimplementată și recomandăm continuarea demersurilor în vederea implementării acesteia.</p>

în afara termenului legal de prescripție, prin toate formele de atragere a răspunderii materiale, de la persoanele responsabile care prin acțiunea/inacțiunea lor au determinat prescrierea drepturilor de creanță asupra beneficiarilor sumelor.

Decizia nr. 14/2/29.08.2020

Măsura nr.I.15 Conducerea MEC va dispune:

- numirea unei comisii în vederea inventarierii imobilului reprezentând teren și construcție din strada Vasile Lucaciu nr.24, sector 3, București inclusiv contactarea foștilor salariați INID în vederea stabilirii cât mai exacte a situației imobilului. Totodată se vor dispune măsurile legale pentru evidențierea în contabilitatea ministerului a imobilului menționat, inclusiv, dacă este cazul, se va solicita un punct de vedere asupra acestei situații, respectiv asupra modului de evidențiere în contabilitate, de la direcțiile de specialitate ale Ministerul Finanțelor Publice cu atribuții în administrarea bunurilor publice și private ale statului;
- efectuarea tuturor demersurilor în vederea înființării și funcționării unei biblioteci specializate în domeniul cercetării;
- efectuarea și valorificarea inventarierii generale în conformitate cu prevederile OMFP nr. 2861/2009, astfel încât prin stabilirea situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale entității, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu, aparținând altor persoane juridice

Măsura are impact asupra situațiilor financiare.

Măsura este implementată parțial și recomandăm continuarea demersurilor în vederea implementării acesteia.

<p>sau fizice, situațiile financiare anuale să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității și a rezultatului patrimonial.</p> <ul style="list-style-type: none">- respectarea prevederilor OMFP nr. 2861/2009 în ceea ce privește organizarea, efectuarea și valorificarea rezultatelor inventarierii patrimoniului, în sensul utilizării în cadrul procesului de inventariere a listelor de inventariere întocmite pe locuri de depozitare, pe gestiuni și pe categorii de bunuri;- responsabilizarea fiecărui angajat din cadrul instituției, în sensul asumării răspunderii pentru bunurile pe care le au în folosință, prin semnarea listelor de inventariere;- valorificarea rezultatelor și propunerilor formulate în urma operațiunii de inventariere. <p>Termen nou de implementare: 30.12.2022.</p>		
---	--	--

Vă asigurăm de sprijinul nostru dacă aveți nevoie de clarificări cu privire la implementarea recomandărilor.

Cu stimă,